

คม·สด·ลึก

ปีที่ 12 ฉบับที่ 4234 วันพุธที่ 24 พฤษภาคม พ.ศ. 2556 หน้า 12

‘แมงป่องข้าง’สัตว์เศรษฐกิจ

ลงทุนน้อย-ตลาดรับไม่อัน

แมงป่องข้าง เป็นแมงที่คนรุ่นก่อน โดยเฉพาะในภาคอีสานนิยมนำมาบริโภค ด้วยนำมาอย่างทำเป็นน้ำพริกจิ้มกินกับผัก คล้ายน้ำพริกแมงดา จากข้อมูลพบว่าแมงป่องข้างมีโปรตีนสูงจำพวกเดียวกับหนอนไหม ปัจจุบันด้วยจำนวนแมงป่องข้างในธรรมชาติที่ลดน้อยลงเนื่องจากป่าถูกทำลาย ที่เห็นวางขายตามแผงขายแมลงทอดทั้งหมด ล้วนนำเข้ามาจากประเทศกัมพูชา ทำให้มีราคาขายสูงถึงตัวละ 20 บาท

การลดลงของแมงป่องข้างทำให้ **นาย นพดล ภูมาลัย** เจ้าหน้าที่ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จ.ขอนแก่น (ผึ้ง) ทดลองเพาะเลี้ยงแมงป่องข้างเพื่อเศรษฐกิจ โดยเริ่มต้นงานวิจัยและทดลองเลี้ยงเมื่อปี 2536 ทำให้มีข้อมูลด้านการค้ำคูณ ความน่าสนใจ หากเกษตรกรต้องการเลี้ยงเป็นอาชีพเสริม

“ตลอด 20 ปีที่มีการศึกษาวิจัยการเลี้ยงแมงป่องถือเป็นสัตว์ที่เลี้ยงยาก ต้องดูแล

เอาใจใส่อย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะช่วงหลังผสมพันธุ์ และหลังออกลูก ตัวเมียจะกินตัวผู้และกินลูกตัวเอง ทำให้อัตราการรอดเหลือไม่ถึงร้อยละ 50 ได้ผลผลิตเพียงปีละครั้ง หากมองในแง่เศรษฐกิจถือว่าเป็นการเลี้ยงที่ที่น่าสนใจทีเดียว เพราะมีตลาดรองรับมาก และความต้องการ

นพดล ภูมาลัย

ของตลาดก็เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทว่า เกษตรกรต้องเอาจริงเอาจัง คิดว่าทำได้ไม่ยาก เพียงแต่ต้องอาศัยใจรักและความอดทน”
นพดล แจง
โดยการเลี้ยงแมงป่องข้าง ต้องเริ่มจากรวบรวมพ่อแม่พันธุ์โดยให้สังเกตจากลำตัว ตัวผู้จะมีลักษณะเรียว หางยาวและก้ามใหญ่ แแถบข้างลำตัวสี

ขาวอมเทา เมื่อถูกบุกรุกจะชูก้าม ชูหางข่มคู่ต่อสู้ ส่วนตัวเมียส่วนท้องจะอ้วนและ

ต่อสู้อ้วนและโตกว่า แแถบข้างลำตัวสีขาวอมเทา จะสงบเสงี่ยมเมื่อถูกรุกราน มีนิสัยหากินช่วงกลางคืน กลางวันจะหลบซ่อนตัวชอบอากาศร้อนชื้นที่อุณหภูมิ 20-30 องศาเซลเซียส

การเลี้ยงต้องเลี้ยงในที่ร่ม ใช้อบอุ่นขนาด 80 เซนติเมตร ในบ่อให้ใสดินหนา 10 เซนติเมตร และใบไม้แห้ง เพื่อใช้หลบซ่อนตัวในเวลากลางวัน หลังจากให้อาหารใช้ตาข่ายปิดรอบปากบ่อรัดให้แน่น ส่วนการปล่อยพ่อแม่พันธุ์ในอัตรา 1 ต่อ 1 บ่อละ 40-50 ตัว ให้อาหารช่วงเย็นวันเว้นวัน จำพวกสัตว์เล็กๆ เช่น แมงมุม ตั๊กแตน ปลวก จิ้งหรีด ต้องมีน้ำวางไว้ในบ่อให้กินตลอด ต้องใส่ก้อนหินไว้ให้ด้วยเพื่อ

(ต่อด้านหลัง)

ก่อนกินไว้ให้ด้วยเพื่อ
ป้องกันแมงป่องจมน้ำ
ช่วงเมษายนต้อง
แยกตัวเมียออกไป
เลี้ยงลำพังเพื่อเตรียม
ออกลูก ซึ่งจะออกครั้ง
ละ 7-29 ตัว ขึ้นอยู่กับ

ความสมบูรณ์ของแม่

ช่วง 15 วันแรก ลูกแมงป่องจะมีสีขา
วขนขาว อาศัยบนหลังแม่ตลอด ไม่กินอาหาร
ระหว่างนี้จะลอกคราบ 1 ครั้ง จากนั้นจะเริ่ม
ลงจากหลังแม่หากินใกล้แม่ และเริ่มแยกตัว
หากินลำพัง จนอายุครบ 1 เดือน ต้องแยก
แม่ออกป้องกันแม่กินลูก แล้วยำลูกมาเลี้ยง
อนุบาลรวมกันอายุ 8 เดือน หรือ 1 ปี จึงจะ
จับขายได้

“หากต้องการเลี้ยงเป็นอาชีพจะต้องมีพ่อ
แม่พันธุ์ 1,000 คู่ ขึ้นไป ส่วนพื้นที่เพาะเลี้ยง
ได้ทดลองปรับจากบ่อซีเมนต์ เป็นเพาะเลี้ยง
ในบับ เลี้ยงได้เช่นกัน อาจทำเป็นบับคอนโด

ซ้อนกัน ช่วยประหยัดพื้นที่ ซึ่ง
เป็นสัตว์เศรษฐกิจที่น่าสนใจ
เพราะตลาดมีความต้องการมาก
คู่ได้จากมีพ่อค้าแม่ค้าฝั่งไทยไปรับ
ซื้อที่ตลาดโรงเกลือเพื่อนำมาขายต่อ
เพราะฝั่งประเทศเพื่อนบ้านยังคงมีแมงป่อง
ตามธรรมชาติให้จับอยู่มาก ทว่า ในบ้านเรา
ยังไม่มีเกษตรกรเลี้ยงอย่างจริงจัง แต่หาก
ต้องการเลี้ยงก็ไม่ยาก ลงทุนไม่มาก อาหาร
ไม่เปลือง เป็นอาชีพที่น่าสนใจทีเดียว” นพดล
กล่าว

พร้อมฝากถึงเกษตรกร ประชาชนที่
สนใจศึกษาการเลี้ยงแมงป่องข้าง สอบถามราย
ละเอียดหรือเข้าไปดูการเลี้ยงได้ที่ศูนย์ส่งเสริม
และพัฒนาอาชีพการเกษตร จ.ขอนแก่น (ฝั่ง)
โทร.0-4325-5066, 0-4325-5066 ได้ในวัน
และเวลาราชการ

● กรินทร์ ใจชื่อ ●